

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค
ออกอากาศ วันจันทร์ที่ 12 สิงหาคม 2562
เรื่อง รากฟันเทียมเถื่อน
ผู้ดำเนินรายการ นางเจนตา บัวเทศ

ผู้ดำเนินรายการ

สวัสดีค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ฟังเข้าสู่รายการฟันทอล์ค ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร คลื่นความถี่ FM 107.25 MHz. พบกับดิฉันเจนตา บัวเทศ รับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการในวันนี้ค่ะ พบกันเป็นประจำทุกวันจันทร์เวลา 18.30-19.00 น. เพื่อนำความรู้ทางทันตสุขภาพที่เป็นประโยชน์มาพูดคุยกัน ให้ประชาชนที่รับฟังรายการมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีความรู้เบื้องต้นที่จะดูแลช่องปากของตัวเองได้ค่ะ

สำหรับสาระน่ารู้ที่จะนำมาพูดคุยกันในวันนี้ เรื่อง “**ทำรากฟันเทียมเถื่อน**” คิดว่าคุณผู้ฟังทางบ้านคงเคยได้ยินเรื่องของการทำฟันเถื่อน ไม่ว่าจะเป็นจัดฟันแฟชั่นเถื่อน การอุดฟันเถื่อนแล้วกันมาบ้างแล้ว แต่ไม่แน่ใจว่าคุณผู้ฟังจะเคยได้ยินเรื่องการทำรากเทียมเถื่อนกันมาบ้างหรือยัง ซึ่งวันนี้ดิฉันก็นำเรื่องราวของการทำรากฟันเทียมเถื่อนมาฝากกันโดยเมื่อวันที่ 15 พ.ค. ที่ผ่านมา

ผู้ใช้เฟซบุ๊ก **Wanlapar Wichaisakul** หรือ ทันตแพทย์หญิงวัลภา วิชัยสกุล ได้โพสต์ข้อความระบุว่า “จัดฟันแฟชั่นเถื่อนแล้ว อุดฟันเถื่อนแล้ว เจอบักรากเทียมเถื่อนหน่อยเป็นใจ (ที่จะเอาตะปูปักกระหม่อมมาแทนไทเทเนียมหมอมไม่ได้) และว่า เคสนี้เป็นเคสที่เกิดขึ้นจริงของหมอต่านหนึ่ง

พร้อมอธิบายว่า รากฟันเทียมที่ทดแทนรากฟันจริง ผลิตจากวัสดุ #ไทเทเนียม ซึ่งใช้ทางการแพทย์โดยทั่วไปที่ได้รับการออกแบบมาเป็นพิเศษ เพื่อใช้ยึดติดกับกระดูกขากรรไกรของคนไข้ในตำแหน่งที่สูญเสียฟันและรากธรรมชาติไป โดยทำหน้าที่ทดแทนรากฟันธรรมชาติเพื่อรองรับทันตกรรมฟันปลอม (denture), ครอบฟัน (crown) หรือสะพานฟัน (bridge) ให้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติมากที่สุด

รากฟันเทียม ประกอบด้วย

1. Fixture คือ ส่วนที่ฝังอยู่ใต้เหงือก อยู่ในกระดูกขากรรไกร ทำหน้าที่แทนรากฟันธรรมชาติ
2. Abutment คือ ส่วนที่ทดแทนโครงสร้างของแกนฟัน เพื่อรองรับตัวครอบฟัน
3. Crown คือ ส่วนของตัวฟัน ทำมาจากเซรามิก โลกลี้นสีและรูปร่างของฟันธรรมชาติ

****โพสเตือนทุกคนนะ เป็นเคสที่เกิดขึ้นจริงๆของหมอต่านหนึ่งมาแชร์กันตั้งแต่สมัยเรียนแล้ว ถ้าภาพมันน่ากลัวเกินไป เราขอโทษด้วย

นอกจากนี้คุณหมอระบุเพิ่มเติมด้วยว่า เคสที่โพสไม่ใช่เคสในไทยนะคะ ในไทยตอนนั้นตอนแรกก็มีแค่จัดฟันเถื่อน รีเทนเนอร์เถื่อน จนช่วงหลังๆเริ่มมีอุดฟัน ฟอกสีฟัน ฟันปลอมเถื่อน รวมไปถึง เดือยเถื่อน เคสมาไม่เว้นแต่ละวัน ด้วยเราที่เป็นฐานะหมอกัน มีรูปเคสนี้ที่แชร์กันในสมัยยังเรียนแล้ว เลยคิดว่าการโพสแบบนี้จะทำให้ทุกคนตระหนักถึงอันตรายได้มากขึ้นกับการทำของเถื่อนทุกอย่าง ไม่ใช่เพียงแค่อากเทียมคะ

สิ่งสำคัญ คือ ความรู้ ถ้าทุกคนมีความรู้แล้วดีหรือไม่ดีอย่างไร เราเลือกที่จะไม่ทำไม่สนับสนุน มันก็จะป้องกันที่ต้นเหตุได้ ทำให้ธุรกิจมืดพวกนี้ก็จะไม่สามารถอยู่ในสังคมเราได้ ทุกคนเป็นหูเป็นตากัน ช่วยแจ้งและไม่สนับสนุนธุรกิจแบบนี้ค่ะ

สุดท้ายแล้วเคสเถื่อนทั้งหลายนอกจากจะทำให้เราเสียสุขภาพตนเอง ก็ยังเพิ่มภาระงานให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกสาขาที่ต้องมาตามรักษาเคสเหล่านี้ค่ะ ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งหมดที่ทันตแพทย์หญิงวัลภา วิชัยสกุล ได้โพสไว้นั่นเองละคะ ตอนนี้ขอพักกันสักครู่ช่วงหน้ากลับมาพูดคุยกันต่อค่ะ

.....เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

นอกจากนี้ทางกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ก็ออกมาเตือน ใส่รากฟันเทียมเถื่อนเสี่ยงติดเชื้อในกระแสเลือด อาจเสียชีวิตได้ พร้อมย้ำต้องเข้ารับการรักษารากฟันจากทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสถานพยาบาลที่ได้รับใบอนุญาตอย่างถูกต้อง เท่านั้น

นพ.อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์ รองอธิบดีกรมอนามัย กล่าวถึงกรณีผู้ใช้เฟซบุ๊กคนดังกล่าวที่ได้เผยภาพรากฟันเทียมเถื่อนที่ใช้ตะปูทำกระแทกเข้าไปในเหงือกคนไข้ ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศว่า รากฟันเทียมดังกล่าวทำขึ้นเพื่อเลียนแบบการทำรากฟันเทียมโดยทันตแพทย์ เนื่องจากผู้ป่วยบางคนต้องการใส่ฟันเทียมแบบติดแน่นกับขากรรไกรในช่องปาก ไม่ต้องการใส่ฟันเทียมแบบถอดได้ แต่ราคาการทำรากฟันเทียมในคลินิกค่อนข้างสูง ทำให้มีกลุ่มมิจฉาชีพคิดหารายได้จากการทำรากฟันเทียมเถื่อนตามบ้าน โดยใช้ตะปูหรือสกรูสำหรับงานช่างแทนรากฟันเทียมที่ทันตแพทย์ใช้ ส่งผลเสียอย่างมาก ประชาชนจึงไม่ควรเลียนแบบ

และยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “อุปกรณ์ที่ใช้ทำรากฟันและตัวฟันที่ไม่ผ่านการทำความสะอาดฆ่าเชื้อ ก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อระหว่างคนไข้แต่ละคน วัสดุผลิตตะปูหรือสกรูดังกล่าวไม่ได้ทำขึ้นมาใช้กับเนื้อเยื่อมนุษย์ และเมื่อตะปูอยู่ในช่องปากระยะเวลาหนึ่ง เกิดสนิม จะส่งผลให้คนไข้เป็นบาดทะยัก อาจนำไปสู่การติดเชื้อในกระแสเลือดจนเสียชีวิตได้”

ทางด้าน ทันตแพทย์หญิงปิยะดา ประเสริฐสม ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กล่าวเพิ่มเติมว่า รากฟันเทียมคือ อุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายสกรูใส่เข้าไปในขากรรไกร ทำหน้าที่ทดแทนรากฟันธรรมชาติ เพื่อรองรับฟันเทียม (denture), ครอบฟัน (crown) หรือสะพานฟัน (bridge) ให้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติมากที่สุด วัสดุที่ใช้ทำรากฟันเทียม คือ โลหะไทเทเนียม เนื่องจากมีความแข็งแรง และเข้ากันกับเนื้อเยื่อมนุษย์มากที่สุด โดยปกติภายหลังการฝังรากเทียมแล้วจะใช้เวลาประมาณ 3-6 เดือน เพื่อให้รากเทียมติดได้อย่างแน่นกับกระดูกขากรรไกร ก่อนที่จะใส่ฟันเทียมเข้าไป การรักษาดังกล่าวมีความซับซ้อน ดังนั้น ควรเข้ารับการรักษารากฟันจากทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ในสถานพยาบาลที่ได้รับใบอนุญาตอย่างถูกต้อง เท่านั้น นอกจากนี้ คนไข้ควรได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากและนัดตรวจติดตามอาการโดยทันตบุคลากร เป็นระยะภายหลังจากใส่รากฟันเทียม

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตอนนี้ขอพักกันสักครู่ ช่วงหน้ากลับมาพูดคุยกันต่อค่ะ

.....เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

นอกจากหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขได้ออกมาเตือนตามที่กล่าวไปในช่วงที่แล้ว

ทพ.อานวยศิลป์ ครุสันธิ์ ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ งานศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล กลุ่มงานทันตกรรม รพ.ยโสธร ยังอธิบายว่า ในบ้านเรามีการทำรากฟันเทียมเถื่อนอยู่จริง ซึ่งในการทำรากฟันเทียม เพื่อทดแทนฟันที่หายไป มีกระบวนการก่อนที่จะนำมาใช้กับมนุษย์หลายขั้นตอนมาก ตั้งแต่ในห้องทดลอง ทดสอบกับเซลล์ ในสัตว์ รวมถึงวัสดุที่ใช้ต้องได้รับมาตรฐาน ฉะนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ กว่าที่จะนำมาใช้จริงกับมนุษย์ โดยผลเสียที่จะตามมาจากการใช้ตะปูยึดในลักษณะนี้ อันดับแรก คือ

1. วัสดุไม่รู้ว่ามาจากไหน ความสะอาด เชื้อโรค ติดเชื้อบาดทะยักจนถึงขั้นเสียชีวิตได้
2. เรื่องความสั้นและยาวของตะปู ที่อาจทะลุอวัยวะสำคัญได้ เพราะผู้ทำไม่มีความรู้ทางด้านลักษณะกายภาพในช่องปาก อาทิ หลุมขากรรไกรล่าง ซึ่งจะมีเส้นประสาทใต้ลิ้น หรือทะลุโพรงอากาศด้านบนที่เรียกว่าไซนัส และ
3. การทำหัตถการโดยไม่ใช้ทันตแพทย์ ผิดกฎหมายวิชาชีพอยู่แล้ว ในความจริงทำไม่ได้ ผิดหลักการรักษาด้วยประการทั้งปวง

นอกจากนี้ ทพ.อำนวยการศิลป์ กล่าวเตือนอีกด้วยว่า "ในบ้านเรายังตระหนักรู้ไม่เพียงพอ เพจทำพินเถื่อน จัดพินแพชั่น เยอะมาก ๆ หน่วยงานไล่จับกันอยู่แล้ว เพียงแต่เจ้าหน้าที่อาจจะไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับเพจพวกนี้ แม้จะมีหน่วยงานให้ ข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ ผมเคยเจอคนไข้ไปทำพินปลอมเถื่อนมาและใช้มาหลายปี มันทะลุเพดานปากไปถึงโพรงจมูก ก็ต้อง เร่งผ่าตัดเย็บปิด ฉะนั้นการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบและอันตรายที่อาจจะเสียชีวิตจากการ หลงเชื่อของปลอมหรือหมอเถื่อนควรทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง"

ที่มา : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

ข้อมูลเรื่อง รากฟันเทียมเถื่อน ที่นำมาพูดคุยกันในวันนี้ หวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ทุกท่านที่รับฟังอยู่ทางบ้านนะคะ นอกจะทำแล้วใช้งานไม่ได้ เจ็บตัว เสี่ยงติดเชื้อบาดทะยัก ติดเชื้อในกระแสเลือดและอาจเสียชีวิตได้อีกด้วย

วันนี้เวลาของทางรายการหมดลงแล้ว ดิฉันเจนตา บัวเทศ ต้องนำรายการจากกันไปก่อนพบกันอีกครั้งในวันจันทร์ หน้าเวลาเดียวกันนี้ สวัสดีค่ะ